

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-07-12 Nr. (1.5)2T-499

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. LAPKRIČIO 12 D. NUTARIMO NR. 1407 „DĖL JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, atsižvelgdama į 2018 m. liepos 3 d. Tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus (protokolas Nr. 23, 9 klausimas), vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2018 m. gegužės 10 d. rezoliucija Nr. S-1531, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą – 2 (toliau – Nutarimo projektas), kuris papildytas Teisingumo ministerijos 2018 m. gegužės 28 d. raštu Nr. (1.8)2T-358 su suinteresuotomis institucijomis suderintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (TAIS Nr. 18-6709) (toliau – jungiamas Nutarimo projektas) nuostatomis.

I. Sprendžiama problema	<p>Nutarimo projektu optimizuojamas juridinio asmens steigimo elektroniniu būdu procedūrų skaičius, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, IV prioriteto „Darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra“ 4.2 krypties „Verslo sąlygų ir investicinės aplinkos gerinimas, vartotojų teisių apsaugos stiprinimas“ 4.2.1 darbo „Tarptautiniu lygiu vertinamų verslo ciklą (nuo įsteigimo iki pasibaigimo) reglamentuojančių teisės aktų ir procedūrų (pagal Pasaulio banko tyrimo „Doing Business“ sritis) bei įrankių patobulinimas“ 2 priemonę „Juridinių asmenų steigimo proceso optimizavimas, sujungiant atskiras steigimo procedūras“ (toliau – Vyriausybės priemonė).</p> <p>Nutarimo projektu taip pat įgyvendinamas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2018 m. gegužės 4 d. nutarimas Nr. KT10-N6/2018 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ (2015 m. gruodžio 9 d. redakcija) patvirtintų Juridinių asmenų registro nuostatų 195 punkto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“, kuriuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Juridinių asmenų registro nuostatų (toliau –</p>
-------------------------	---

	<p>Nuostatai) 195 punktas (2017 m. spalio 11 d. redakcija, TAR, 2017-10-17, Nr. 16424) tiek, kiek pagal jį patalpų, kuriose įregistruota juridinio asmens, jo filialo ar atstovybės buveinė, savininkas turi teisę kreiptis į Juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl tokios buveinės išregistravimo tik tuo atveju, kai juridiniam asmeniui įregistruotas juridinio asmens teisinis statusas „inicijuojamas likvidavimas“, „likviduojamas“, „bankrutuojantis“ arba „bankrutavęs“, pripažintas prieštaraujančiu Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio 1, 2 dalims, konstituciniam teisinės valstybės principui.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Nutarimo projektu siūloma atsisakyti privalomo laikino juridinio asmens pavadinimo įrašymo į Juridinių asmenų registrą (toliau – Registras), kai juridinis asmuo steigiamas elektroniniu būdu, tačiau paliekant savanorišką laikino juridinio asmens pavadinimo įrašymo į Registrą galimybę (toks pavadinimas, kaip ir iki šiol, būtų saugomas Registre 6 mėnesius nuo prašymo pateikimo Registro tvarkytojui dienos). Atsižvelgiant į tai, kad Valstybinės lietuvių kalbos komisijos privaloma juridinio asmens pavadinimo patikra vykdoma tik tuo atveju, kai juridinis asmuo steigiamas elektroniniu būdu, Nutarimo projektu taip pat siūloma atsisakyti ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos atliekamo juridinio asmens pavadinimo atitikties bendrinėms lietuvių kalbos normoms tikrinimo.</p> <p>Siekiant dar greitesnio ir operatyvesnio elektroniniu būdu steigiamo juridinio asmens įregistravimo į Registrą proceso, tačiau įvertinus konkrečios dienos Registro tvarkytojo darbo krūvį, Nutarimo projekto 1.6 papunktyje numatyta, kad elektroniniu būdu juridinis asmuo būtų įregistruojamas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną.</p> <p>Nutarimo projektu taip pat siūloma nustatyti, kad, kai patalpų, kuriose įregistruota juridinio asmens, filialo ar atstovybės buveinė, savininkas kreipsis į Registro tvarkytoją su prašymu išregistruoti šio juridinio asmens, filialo ar atstovybės buveinę, Registro tvarkytojas įspės ir informuos juridinį asmenį, filialą ar atstovybę apie numatomą buveinės išregistravimą, išsiųsdamas Registre nurodytais valdymo organų narių adresais pranešimą ir Registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame informaciniame leidinyje paskelbdamas informaciją apie gautą patalpų savininko prašymą dėl buveinės išregistravimo. Siekiant juridiniam asmeniui, filialui ar atstovybei sudaryti galimybę per protingą terminą pakeisti buveinę, Nutarimo projekte numatyta, kad, jeigu per 6 mėnesių laikotarpį juridinis asmuo, filialas ar atstovybė nepakeis buveinės, Registro tvarkytojas ją išregistruos. Pranešime apie numatomą buveinės išregistravimą Registro tvarkytojas taip pat pateiks informaciją apie galimas neigiamas pasekmes, nepakeitus buveinės per nustatytą 6 mėnesių terminą, t. y. apie galimą juridinio asmens likvidavimą Civilinio kodekso 2.70 straipsnyje nustatyta tvarka.</p> <p>Įvertinus tai, kad pagal Nuostatų 15 punktą juridinių asmenų filialams ar atstovybėms, užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialams ar atstovybėms apibūdinti Nuostatuose vartojama sąvoka „filialai ar atstovybės“, Nutarimo projektu siūloma Nuostatų 195-197 punktuose atsisakyti žodžio „jo“ po žodžių „juridinio asmens“.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Priėmus Nutarimo projektą reikės keisti technines Juridinių asmenų registravimo elektroninės paslaugos (JAREP), skirtos juridinio asmens steigimui elektroniniu būdu, priemonės ir šios sistemos sąsajas su bankais, notariais, Teisingumo ministerija, kadangi JAREP reikėtų sukurti papildomą galimybę klientams pateikti dokumentus įregistruoti juridinį asmenį prieš tai</p>

	nerezervavus jo pavadinimo. Labai preliminariais skaičiavimais šių programinių priemonių pakeitimams reikėtų apie 70 000 Eur.
IV. Nauda visuomenei	<p>Nutarimo projektu siūlomas teisinis reguliavimas juridinio asmens steigimo procesą padarytų ne tik operatyvesnį ir efektyvesnį, tačiau taip pat prisidėtų prie verslo aplinkos gerinimo ir tai turėtų įtakos investicijų pritraukimui bei aukštesniam Lietuvos verslo pradžios rodikliui pagal Pasaulio banko atliekamo tyrimo „Doing Business 2018“ ataskaitoje pateiktus rezultatus.</p> <p>Priėmus Nutarimo projektą, bus užtikrinta patalpų, kuriose įregistruota juridinio asmens buveinė, savininko teisė į nuosavybę, <i>inter alia</i> teisė su savo turtu atlikti bet kokius veiksmus, išskyrus uždraustuosius įstatymu. Taip pat savininkui nebus sukurta papildoma administracinė našta įspėjant juridinį asmenį, filialą ar atstovybę apie susitarimo dėl sutikimo suteikti patalpas buveinei registruoti nutraukimą, kadangi juridinį asmenį, filialą ar atstovybę įspės Registro tvarkytojas, gavęs patalpų savininko prašymą išregistruoti šio juridinio asmens, filialo ar atstovybės buveinę.</p>

Pasaulio banko atliekamo tyrimo „Doing Business 2018“ ataskaitoje pagal verslo pradžios rodiklį Lietuva užima 27 vietą. Šioje ataskaitoje Pasaulio bankas išskyrė 4 juridinio asmens steigimo procedūras: 1) kaupiamosios sąskaitos atidarymas ir įstatinio kapitalo suformavimas; 2) kvalifikuoto elektroninio parašo įsigijimas; 3) laikinas juridinio asmens pavadinimo įtraukimas į Juridinių asmenų registrą (toliau – Registras) (į šį etapą taip pat patenka Registro tvarkytojo atliekamas kreipimasis į Valstybinę lietuvių kalbos komisiją konsultacijos dėl juridinio asmens pavadinimo atitikties lietuvių bendrinės kalbos normoms, kuris yra privalomas tik tokiais atvejais, kai juridinis asmuo steigiamas elektroniniu būdu); 4) juridinio asmens įregistravimas Registre ir juridinio asmens įregistravimas pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju. Siekiant sumažinti juridinio asmens steigimo procedūrų skaičių, teikiamu Nutarimo projektu siūloma atsisakyti trečio žingsnio kaip privalomos atskiros procedūros.

Priėmus Nutarimo projektą, juridinių asmenų pavadinimų atitiktis bendrinėms lietuvių kalbos normoms galėtų būti tikrinama *ex post* už netaisyklingai sudarytus pavadinimus taikant teisės aktuose numatytas poveikio priemones, t. y. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 498 straipsnyje numatytą administracinę atsakomybę. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2017 m. rugsėjo 27 d. nutarimu Nr. 768 pritarė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.40 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo Nr. I-779 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektams, kuriais siekiama nustatyti, kad juridinių asmenų pavadinimai galėtų būti sudaromi ne tik lietuvių kalba, bet ir užsienio kalba lotyniškais rašmenimis. Taigi, esant laisvam pasirinkimui dėl vartojamos kalbos juridinio asmens pavadinime, pavadinimų atitiktis bendrinėms lietuvių kalbos normoms apskritai taptų netikslinga.

Siekiant išvengti praktikoje kylančių problemų ir neaiškumų, Juridinių asmenų registro nuostatai taip pat tikslinami redakciniu bei techniniu aspektu.

2018 m. gegužės 31 d. įvykusio teisingumo ir ūkio ministrų susitikimo metu dėl galimų juridinių asmenų steigimo procedūrų optimizavimo kryptį sutarta, kad techninės JAREP priemonės dėl laikino pavadinimo įrašymo į Registrą bus keičiamos tik kartu su programinių priemonių pakeitimais, kurie yra reikalingi įstatinio kapitalo apmokėjimo atidėjimui (siekiama verslo pradžios rodiklį pagerinti maksimaliai, atsisakant ir pirmo Pasaulio banko ataskaitoje išskirto juridinio asmens steigimo proceso žingsnio – kaupiamosios sąskaitos atidarymas ir įstatinio kapitalo suformavimas). Įvertinus tai, kad Ūkio ministerija planuoja Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo projektą Vyriausybei pateikti iki 2018 m. IV ketvirčio, manytina, kad šio įstatymo pakeitimai Seime galėtų būti priimti ne anksčiau kaip 2019 m. pavasario sesijoje. Atkreiptinas dėmesys, kad nuo teisės aktų priėmimo programinių priemonių teisės aktų pakeitimams įgyvendinti sukūrimui (programinių priemonių projektavimo, įsigijimo ir įdiegimo darbams atlikti) reikalingas 1,5-2 metų laikotarpis.

Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto įsigaliojimo datą siūloma nukelti iki 2021 m. sausio 1 d. Tuo pačiu pažymėtina, kad anksčiau programinių priemonių taip pat nebūtų galimybių sukurti ir dėl to, kad reikalingos valstybės biudžeto lėšos Nutarimo projekto įgyvendinimui turėtų būti skiriamas jau 2019 metais. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad 2018 m. birželio 12 d. įvyko Ministro Pirmininko, finansų ministro ir teisingumo ministro pasitarimas dėl 2019-2021 m. planuojamų rezultatų ir asignavimų ir asignavimų Nutarimo projekto įgyvendinimui nebuvo numatyta skirti. Teisingumo ministerija neturi galimybės skirti lėšų iš vidinių resursų.

Dėl Nutarimo projekto buvo konsultuojamasi su visuomene paskelbus Nutarimo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Vykdant Tarpinstitucinio pasitarimo protokolo 1 punkte nurodytą sprendimą – pasiūlyti Teisingumo ministerijai įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Strateginių kompetencijų grupės patarėjo M. Jokūbausko pastabą – teikiamas jungiamu Nutarimo projektu papildytas Nutarimo projektas. Dėl Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabų, į kurias nėra galimybės atsižvelgti, pridedama derinimo pažyma. Pažymėtina, kad jungimas Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir valstybės įmone Registrų centru.

Nutarimo projektas atitinka 17-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nenumatyta.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų departamento (direktorė Jolita Sinkevičiūtė, tel. 266 2993, el. paštas jolita.sinkeviciute@tm.lt) Informacinių išteklių koordinavimo skyriaus vyriausioji specialistė Dalia Simutienė, tel. 266 2923, el. p. dalia.simutiene@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas ir jo lyginamasis variantas, 5 lapai.
2. Suinteresuotų institucijų raštų kopijos dėl jungiamo Nutarimo projekto, 2 lapai.
3. Pažyma apie derinimą, 1 lapas.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

Elvinas Jankevičius
2018 07 11